

**Assignatura: Infermeria Medicoquirúrgica I**

**Tipus:** Troncal

**Codi:** 242011

**Crèdits: 9    Teòrics: 6    Seminaris: 0,5    Laboratori/Pràctics: 2,5**

**Departament:** Infermeria Fonamental i Medicoquirúrgica

Semestre acadèmic: 1r i 2n

Semestre curricular: 3r

Coordinador/a: M<sup>a</sup> Teresa Luis

Professores de cada grup de docència:

A3.1 : Anna Falcó

B3.1: Yolanda Luna, Gemma Martínez

C3.1 : M. Teresa Luis

A3.2 : Yolanda Luna, Gemma Martínez

C3.2 : M<sup>a</sup> Teresa Luis, M. José Morales

Idioma:

A3.1: català, B3.1: català, C3.1: castellà/català, A3.2 : català,

C3.2 : castellà/català

**Objectius:**

**General:**

L'estudiant serà capaç de planificar les cures infermeres (tant en l'eix autònom com en el de col·laboració) que requereixen les persones amb trastorns: respiratoris, cardiovasculars, hematològics i digestius, ja sigui en l'àrea hospitalària o extrahospitalària.

**Específics:**

L'estudiant serà capaç de:

- Determinar les dades objectives i subjectives més rellevants en la valoració dels distints sistemes estudiats.
- Diferenciar les troballes normals i les anormals de la valoració física.
- Descriure les cures a brindar a l'usuari abans, durant i després dels principals procediments diagnòstics.
- Identificar com reduir o eliminar els factors de risc associats a les diverses patologies estudiades.
- Explicar l'etiologia, signes i símptomes, principals modalitats terapèutiques i complicacions dels problemes més comuns en el nostre entorn d'acord amb el Pla de Salut de Catalunya.

## Temari:

### UNITAT DIDÀCTICA I. CURES INFERMERES A LES PERSONES AMB TRASTORNS RESPIRATORIS

#### Tema 1: Valoració del malalt amb trastorns respiratoris

- Història (recollida de dades específiques)
- Signes i símptomes més comuns
- Examen i valoració física del malalt
- Exploracions complementàries de diagnòstic invasives i no invasives  
Protocol de cures: abans, durant i després de les exploracions
- Tècniques de suport a la cura

#### Tema 2: Problemes respiratoris aguts

- Tromboembolisme pulmonar
- Insuficiència respiratòria aguda
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres de prevenció del TEP

#### Tema 3: Malalties cròniques

- Malaltia pulmonar obstructiva crònica: EPOC
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per a optimitzar el maneig de l'energia i evitar complicacions

#### Tema 4: Malalties infeccioses

- Pneumònia
- Tuberculosi pulmonar
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per a prevenir la disseminació de la infecció i evitar recidives

#### Tema 5: Alteracions pleurals

- Pleuritis
- Embassament pleural
- Pneumotòrax
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament

#### Tema 6: Alteracions tumorals

- Càncer broncopulmonar
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres dirigides a la persona intervinguda de cirurgia toràcica per millorar el maneig de l'energia

## **UNITAT DIDÀCTICA II. CURES INFERMERES A LES PERSONES AMB TRASTORNS CARDIOCIRCULATORIS**

### **Tema 1: Valoració del malalt amb trastorns cardiològics**

- Història (recollida de dades específiques)
- Signes i símptomes més comuns
- Examen i valoració física del malalt
- Exploracions complementàries de diagnòstic invasives i no invasives. Protocol de cures: abans, durant i després de les exploracions

### **Tema 2 : Alteracions elèctriques del miocardi**

- Arítmies
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres de prevenció dels factors de risc

### **Tema 3: Insuficiència cardíaca**

- Insuficiència cardíaca
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres dirigides a augmentar l'energia i prevenir complicacions

### **Tema 4 : Cardiopatia isquèmica**

- Angina de pit
- Infart agut de miocardi
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres dirigides a modificar els factors de risc

### **Tema 5: Alteracions del pericardi**

- Pericarditis
- Taponament cardíac
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament

### **Tema 6: Alteracions valvulars**

- Valvulopaties
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament

### **Tema 7: Hipertensió arterial**

- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per prevenir la hipertensió arterial

### **Tema 8: Alteracions arterials perifèriques**

- Malaltia arterial obstructiva crònica: arteriosclerosi obliterant, arteriopatia diabètica
- Úlceres arterials
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per a la millora de la irrigació i la prevenció de lesions

## **Tema 9: Alteracions venoses perifèriques**

- Insuficiència venosa crònica del sistema superficial
- Úlceres venoses
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per a la millora del drenatge i la prevenció de lesions

## **UNITAT DIDÀCTICA III. CURES INFERMERES A LES PERSONES AMB TRASTORNS HEMATO LòGICS**

### **Tema 1: Valoració del malalt amb problemes hematològics**

- Història (recollida de dades específiques)
  - Examen i valoració física del malalt
  - Exploracions complementàries de diagnòstic invasives i no invasives
- Protocol de cures: abans, durant i després de les exploracions

### **Tema 2: Alteracions de les hematies**

- Anèmies
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per millorar el maneig de l'energia

### **Tema 3: Neoplàsies del sistema hematopoètic**

- Leucèmies
- Síndromes mieloproliferatius aguts i crònics
- Síndromes limfoproliferatius
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per afrontar la pèrdua, manegar l'energia i prevenció de lesions

### **Tema 4: Trastorns de la coagulació**

- Trombocitopènia
- Hemofília
- Coagulació intravascular disseminada
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per a la prevenció d'hemorràgies i complicacions en la vida quotidiana

## **UNITAT DIDÀCTICA IV. CURES INFERMERES A LES PERSONES AMB TRASTORNS DIGESTIUS**

### **Tema 1: Valoració del pacient amb trastorns digestius**

- Història (recollida de dades específiques)
  - Signes i símptomes més comuns
  - Examen i valoració física del malalt
  - Exploracions complementàries de diagnòstic invasives i no invasives
- Protocol de cures: abans, durant i després de les exploracions

## **Tema 2: Tècniques de suport nutricional**

- Nutrició enteral
- Nutrició parenteral
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres de prevenció i control de les complicacions

## **Tema 3: Alteracions esofàgiques**

- Esofagitis per reflux
- Hèrnies d'hiat
- Càncer d'esòfag
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per reduir el reflux

## **Tema 4: Alteracions gàstriques**

- Gastritis
- Úlcera gastroduodenal
- Càncer
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per reduir les agressions de la mucosa

## **Tema 5: Alteracions intestinals**

- Malaltia inflamatòria intestinal
- Càncer de colon
- Apendicitis
- Hèrnia inguinal
- Hemorroides
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres en els malalts portadors d'un estoma: maneig del dispositiu, control de l'estoma, dieta, canvi hàbits de vida

## **Tema 6: Alteracions hepàtiques**

- Cirrosi
- Hepatitis vírica aguda
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per a la prevenció de les descompensacions, complicacions i disseminació de la infecció

## **Tema 7: Alteracions biliars**

- Litiasi biliar
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament

## **Tema 8: Alteracions pancreàtiques**

- Pancreatitis
- Càncer de pàncreas
- Activitats de vigilància i control del malalt i aplicació del tractament
- Intervencions infermeres per al control del dolor i manteniment de l'estat nutricional

### Activitats:

- Activitat aprenentatge autònom: lectura i estudi tema
- Activitat no presencial: treball individual i grupal dirigit
- Activitat presencial: classe magistral

### Metodologia:

- Docència i aprenentatge:
  - classes magistrals
  - seminaris casos (consultar Normativa específica per a cada grup)
  - discussió de grup
  - desenvolupament de casos

### Avaluació:

#### 1<sup>a</sup> Convocatòria:

- Preguntes tipus test i de resposta curta (75%)
- Desenvolupament de casos clínics (25%)

#### 2<sup>a</sup> Convocatòria:

- Preguntes tipus test i de resposta curta (75%)
- La nota dels casos es guardarà per a la segona convocatòria

### Fons d'informació: Bibliografia

1. Farreras P, Rozman C. *Medicina Interna*. 15<sup>a</sup> Ed. Madrid: Elsevier; 2004.
2. Laso FJ. *Patología general. Introducción a la medicina clínica*. Barcelona: Masson; 2004.
3. Lewis SM, Heitkemper MM, Dirksen SR. *Enfermería médico-quirúrgica*. 6<sup>a</sup> Ed. Madrid: Elsevier; 2004.
4. Luis Rodrigo, MT. *Los diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica*. 8<sup>a</sup> Ed. Madrid: Elsevier; 2008.
5. Luis Rodrigo MT, Fernández Ferrin C, Navarro Gómez V. *De la teoría a la práctica. El pensamiento de Virginia Henderson en el siglo XXI*. 3<sup>a</sup> Ed. Barcelona: Masson; 2005.

6. McCloskey JC. *Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)*. 4ª Ed. Madrid: Mosby-Elsevier; 2005.
7. Oto Cavero I, Arque Blanco M, Barrachina Bellés L. *Enfermería Médico Quirúrgica. Necesidad de Oxigenación*. 2ª Ed. Barcelona: Masson; 2001.
8. Smeltzer SC, Bare BG. *Enfermería médico-quirúrgica de Brunner y Suddarth*. 9ª Ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2002.
9. Swearingen, Pamela L, Ross Dennis G. *Enfermería médico-quirúrgica*, 4ª Ed. Madrid: Harcourt Brace; 2001.